

ನಿತ್ಯ ಗಾಯತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕವನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನೇಕರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1932ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನ ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ 'ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯಗಳ ವಾಚನ'ದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ', 'ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ', 'ಕಲ್ಕಿ', 'ಪಾಂಚಜನ್ಯ' ಕವನಗಳನ್ನು ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ಓದಿದರು. 'ಭಾರತ ತಪಸ್ವಿನಿ' ಕೇಳಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಣುಸ್ಫೋಟವಾದಂತಾಗಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯುವಕರು ಕಿವಿ ಬಿರಿಯುವಂತೆ 'ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀ ಕೀ ಜೈ!', 'ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ' ಎಂದು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿ ಕೈ ಬೀಸಿ ಅಬ್ಬರಿಸಿದರು. ಸಭೆ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತವಾಯಿತು. ಪೊಲೀಸರು ನುಗ್ಗಿ ಬಂದು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರು! ಇದು ಕುವೆಂಪು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದೀಪ್ತ ಕಾವ್ಯಜ್ವಾಲೆ!

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸ್ವರ್ಗಕೆ ಏರಿ!

ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮವೆಂಬ ಯಾಗ ಧೂಮದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವ ಶ್ರೇತಾಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯಾಗಿ

ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಶಾಂತಿಯು ನೀಲಿಯ ನಭೋಧಾಮದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುವ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮಹಾತ್ಮನ ಸಾನಿಧ್ಯ ಪಡೆದವರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಮೋಹ ಮದ ಮಾತ್ಸರ್ಯಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ 'ಸುಮುಹೂರ್ತವೂ ಇಂದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ, 'ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರೆ, ಮೇಲೇಳಿ; ಕರೆಯುತ್ತಿಹಳದೊ ರಣಕಾಳಿ' ಎಂದು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಅದರಲ್ಲಿ—
'ಬೀಳಲಿ ಮೈ ನೆತ್ತರು ಕಾರಿ;
ಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ ತಲೆಹಾರಿ.
ತಾಯ್ನಾಡಿನ ಮೇಲೆಗೆ ಹೋರಿ;
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸ್ವರ್ಗಕೆ ಏರಿ!' ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋದಯ ಮಹಾಪ್ರಗಾಢಾ

ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತ 1947ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಕುವೆಂಪು ಬರೆದ ಕವನ 'ಶ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋದಯ ಮಹಾಪ್ರಗಾಢಾ.' ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಾಢೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ, ಹೋರಾಟಗಾರರ ಉತ್ತಾಹ, ಆನಂದದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತಮಾತೆಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು

ಆಧ್ಯಾತ್ಮದೀಪ್ತಿಯಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ, ಹಿಂದೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಿಖ್ ಪಾರಸಿಕರ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ:

'ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪುಣ್ಯೋದಯದ ದಿನಂ!
ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾದಿನಂ, ಭಗವದ್ ದಯಾದಿನಂ,
ದಿಟವಿದು ವಿರಾಡ್ ದಿನಂ!' ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಕುರಿತು 'ಭರತಖಂಡದಗ್ನಿ ಕುಂಡದಿಂದ ಸಿಡಿದ ಕೆಂಡ | ಲೋಹ ತಾಪ ಹರಣ ರೂಪ ಧರಿಸಲಾಯ್ತು ರ್ಘುಂಡಾ!' ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತ, ಅದರ ಅಂತರಾರ್ಥವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಡೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ:
'ಹೇ ತ್ರಿವರ್ಣ ಕೇತನ,
ನೀನ ನಮ್ಮ ಚೇತನ;
ಪ್ರೇಮ ಧೈರ್ಯ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ಶಾಂತಿ ಚಿರನಿಕೇತನ!'

ಕುವೆಂಪು ಸ್ಮರಣೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಉಜ್ವಲ ದೇಶಪ್ರೇಮದ ಬರಹಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಹದ್ದು.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in